

Nr 10.

Ankom till Riksdagens kansli den 26 februari 1912 kl. 3 e. m.

Betänkande i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t i fråga om införande af stadgande om efterbeskattning i förordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst.

(2:a Afd.)

I en inom Andra kammaren af herr *Olsson* i Åsen väckt motion, nr 147, som hänvisats till bevillningsutskottet, hemställes, »att Riksdagen ville genom skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes utarbета och till Riksdagen framlägga förslag till ändring eller tillägg i gällande kungl. förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst på så sätt, att där införes stadgande om efterbeskattning i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det i inkomst- och förmögenhetsskatteförordningen befintliga.»

Till stöd härför har motionären anfört följande:

»I kungl. förordningen den 28 oktober 1910 om inkomst- och förmögenhetsskatt lyder 22 § i sin förra del sålunda: »Har någon i uppgift eller upplysning, som afgifvits till taxering, lämnat oriktigt meddelande, eller har uppgiftspliktig underlåtit aflämnat uppgift eller infordrad upplysning och har däraf föranledts att inkomst eller förmögenhet icke

blifvit taxerad eller blifvit för lågt taxerad, skall, då sådant kommit till vederbörandes kännedom, särskild inkomst- och förmögenhetsskatt genom taxering påföras den skattskyldige till belopp, som genom berörda förfarande undandragits.»

Genom detta stadgande om efterbeskattning har statens rätt blifvit tryggad i nu antydt fall och på samma gång har det fastslagits, att ingen skall slippa ifrån sina medborgerliga skyldigheter, därför att de ej blifvit utgjorda det år, då det rätteligen bort ske. Detta är ju också endast öfverförande på skatteförhållandena af en allmän rättsregel.

Men huru fullkomligt rättvis bestämmelsen om efterbeskattning än är, så äger den dock ej tillämpning, när det gäller utskylder till lands-ting, kommun, vägkassa och prästerskap. Grunden för debiteringen af dessa utskylder, där de ej härstamma från annat håll, är bevillningen, och i nu gällande kungl. förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst, äfven den daterad den 28 oktober 1910, saknas stadgande om efterbeskattning.

Jag har ej lyckats utforska hvad som skälet varit för att ej ett sådant stadgande finnes i denna förordning såväl som i den förstnämnda, men kan för min del icke se något rimligt sådant. Jag anser att lands-ting, kommuner, vägkassor och prästerskap hafva samma rätt som staten att få ut hvad som genom oriktig taxering undandragits desamma och att därför ett stadgande om efterbeskattning bör finnas äfven i bevillningsförordningen.»

Utskottet.

Föreskrift om efterbeskattning i anledning af oriktig eller underlåten uppgift till taxering finnes, såsom motionären erinrat, meddelad endast i afseende å inkomst- och förmögenhetsskatten, men icke beträffande den allmänna bevillningen och efter denna beräknade kommunala afgifter.

Efterbeskattning, som här är i fråga, infördes i vårt skattesystem först 1902 i sammanhang med och såsom naturlig konsekvens af den obligatoriska själfdeklarationen. Ehuru den sistnämnda själfallet blef grundläggande äfven för bevillningstaxeringen, infördes stadgandet därom allenast i den nya inkomstskatteförordningen, där också stadgandet om efterbeskattning fick sin plats, med tillämplighet endast å inkomstskatten. Förslag i samma riktning som föreliggande motion, men mera vidtgående, väcktes vid 1904 års riksdag af enskild motionär, som föreslog, att 10

§ 1 mom. i då gällande bevillningsförordning skulle få denna lydelse: »Inkomst af kapital och arbete taxeras för det löpande året; dock må taxering af inkomst, som af ett eller annat skäl undgått beskattning under det år taxering rätteligen bort ske, kunna taxeras följande året.» Bevillningsutskottet afstyrkte motionen af skäl, som dock sakna direkt intresse för nu föreliggande ärende, och båda kamrarna biföllo utskottets hemställan.

Vid 1910 års skattelagsreform blef inkomstskatteförordningens bestämmelse om efterbeskattning öfverflyttad i den nya förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt och, i hufvudsak oförändrad, tillämpad å denna skatt. Härigenom erhöil regeln om efterbeskattning en vidgad betydelse, i det densamma, efter det bevillningen ej längre skulle utgå till staten, blef gällande för hela den direkta beskattningen till staten. I bevillningsförordningen, som bibehölls blott af hänsyn till den kommunala beskattningen och i afvaktan på dess blifvande omläggning, infördes däremot icke någon motsvarande bestämmelse.

Ifrågavarande åtskillnad mellan de båda beskattningsförordningarna och, såsom följd däraf, mellan skattskyldigheten till staten och till kommunen, synes utskottet icke vara grundad på verkliga sakskaäl, men kunna under vissa förhållanden leda till uppenbara oegentligheter i beskattningshänseende. Enligt hvad utskottet erfarit, saknas ej exempel på, att frånvaron af kommunal efterbeskattning beredt skattskyldig möjlighet att genom oriktigt uppgifvande af sin inkomst vinna obehörig minskning i sina kommunalutskylder. Utskottet är icke i tillfälle att bedöma, i hvilken omfattning fall af hithörande art förekommit, men tydligt är, att afsevärda skattebelopp på detta sätt kunna undandragas kommunen.

Redan det af kommunalskattekommitterade år 1900 afgifna betänkandet upptog såväl i förslag till bevillningsförordning som i den föreslagna lagen angående kommunal taxering och skattskyldighet stadgande om efterbeskattning, som, i hufvudsak oförändradt, sedermera, på sätt ofvan antydts, infördes beträffande inkomstskatten och nu återfinnes i förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt. Något hinder för att nu oberoende af den pågående kommunalskatteutredningen införa ett dylikt stadgande i bevillningsförordningen förefinnes icke. En dylik åtgärd förutsätter nämligen icke några ändringar af förordningen i öfrigt. Det vill då synas, som om goda skäl finnes för, att man utan att afvakta utredningens resultat vidtog den af motionären föreslagna förändringen och genom åvägabringande af likformighet i förevarande afseende omöjliggjorde ofvan antydda oegentligheter.

Med anledning af hvad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att Riksdagen, med bifall till herr Olssons i Åsen ifrågavarande motion, II: 147, måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådan ändring i gällande förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst, att däri införes stadgande om efterbeskattning i hufvudsaklig öfverensstämmelse med motsvarande bestämmelse i förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt.

Stockholm den 26 februari 1912.

På bevillningsutskottets vägnar:

K. G. KARLSSON.